

Met minimale middelen alles eruit zien te halen

Golfpark De Biltse Duinen: een stukje mini-Engeland in Bilthoven

Wie drie jaar geleden een bezoek bracht aan De Biltse Duinen, kon niet anders dan concluderen dat de golfbaan in zwaar weer zat. Door een overname heeft de golfbaan midden in Bilthoven echter een nieuwe impuls gekregen. Het karakter blijft, maar er wordt vernieuwd waar nodig. Voor de rubriek Team in beeld gingen we op bezoek bij De Biltse Duinen. Wie zorgen er voor het baanonderhoud, wat doen ze anders dan anderen en op welke problemen stuit het team?

Auteur: Nino Stuivenberg

De drivingrange is bedekt met tapijt. In het midden de band die de ballen terugbrengt

9 min. leestijd

Periode als NGA-voorzitter: 'Superleerzaam'

Veel ervaren greenkeepers zullen Arnoud de Jager kennen als voorzitter van de NGA, een functie die hij van 1997 tot 2004 bekleedde. 'Een superleerzame periode, waarvan ik blij ben dat ik het gedaan heb', zo blikt hij hierop terug. 'We moesten destijds zorgen dat het vak greenkeeper wat aanzien kreeg; er werd toen gekeken naar greenkeepers alsof het boerenjongens waren. Nu zijn hoofdgreenkeepers echte managers geworden.' De Jager was betrokken bij de oprichting van de Vereniging voor Golfclubmanagers. 'Ik vind het leuk om me een beetje in te zetten voor dit wereldje.'

Het is eind maart als we op een vrijdagmiddag op bezoek zijn bij Golfpark De Biltse Duinen. We worden in het clubhuis ontvangen door Gerdo Kuenen en Arnoud de Jager, die hier in november 2018 samen met Jan Kuenen de golfbaan overnamen. Gezamenlijk zijn zij de eigenaars van Golfpark De Biltse Duinen, dat 6 hectare omvat met een 9 holes-par-3 baan, drivingrange, twee tennisbanen en een aantal omliggende woningen en gebouwen. Deze baan naar een ontwerp van Joan Dudok van Heel, die geopend werd in 1987, ligt midden in Bilthoven, in een regio die veel golfbanen telt. Binnen een steenworp afstand van De Biltse Duinen liggen onder andere De Pan, Schaerweijde, De Lage Vuursche en De Kromme Rijn. Dat lijken er veel per vierkante kilometer, maar volgens De Jager is het geen probleem. 'Het zijn heel verschillende terreinen. De Pan is echt een vereniging, Lage Vuursche een serviceclub en bij ons staat altijd de deur open. Daarom hebben wij ook geen last van elkaar.'

Buitenkansje

Als eigenaren zijn Arnoud de Jager en Gerdo Kuenen zes dagen per week op de golfbaan te vinden. De Jager, oud-voorzitter van de NGA, is een bekende naam in het greenkeepers-wereldje. Hij begon in 1986 als greenkeeper op De Pan en was daarna betrokken bij de aanleg van (Burggolf-) banen in Zoetermeer, Wijchen en Gendersteyn, waarna hij in 1999 al in de aanlegfase hoofdgreenkeeper werd op Golfsociëteit De Lage Vuursche. In deze periode maakte hij kennis met de familie Kuenen. 'De vader van Gerdo had een chaletpark naast De Lage Vuursche', begint De Jager te vertellen.

Het clubhuis en terras

'Door het sluiten van de horeca missen we de helft van onze inkomsten'

Met negen par-3-holes is het altijd druk in de baan.

De Biltse Duinen heeft veel lange, smalle holes, wat het een uitdagende baan maakt.

‘Toen ik daar tijdens de aanleg als hoofdgreenkeeper begon, was er verder niets, zelfs nog geen clubhuis. Ik heb toen eens bij het chaletpark aangeklopt, maakte kennis met Jan en Gerdo en ging daar steeds vaker langs. Zij werden uiteindelijk ook lid van De Lage Vuursche. Zo ontstond een goede vriendschap.’

Die vriendschap leidde er uiteindelijk toe dat ze ook zakenpartners werden. In 2018 hoorden ze dat Golfpark De Biltse Duinen te koop zou komen te staan. ‘De vorige eigenaar had met de gemeente een conflict over de erfpacht en zat ook met de golfvereniging niet helemaal op één lijn. Hij had er weinig zin meer in’, legt De Jager uit. ‘Wij wisten dat het te koop kwam, dus zijn eerst naar de makelaar gereden en, toen dat niet snel genoeg ging, naar de eigenaar zelf. Na een half jaar onderhandelen was de golfbaan hier opeens van ons.’

Puinruimen

De laatste maanden onder de oud-eigenaar stond het onderhoud op een laag pitje. En dat was in de baan duidelijk te zien. Kuenen: ‘Het was een soort bushbush geworden. Onze vaste uitspraak werd al snel: alles moet weg.’ De Jager vult aan: ‘Een golfbaan holt van je af als je een tijdje niets doet. Niets ten nadele van de vorige eigenaar, maar als je één keer per week met een oude fairwaymaaier de greens maait, is dat eigenlijk geen onderhoud meer. Bij de fairway van hole 2 stond het dal vol met opschot van eiken, brem en brandnetels. We zijn alles gaan opruimen.’ De toestand van de greens viel enigszins mee; het grasbestand is volgens De Jager

‘Een verlanglijstje hebben we hier niet’

Kenmerkend voor deze baan is de hoogbouw op de achtergrond. Hier de green van hole 7

De lockers zijn overgenomen van Welschap en stonden ooit nog op de Eindhovense

'niet zo slecht'. Alleen twee greens die recent gerenoveerd zijn, vragen meer aandacht. 'Daar was een soort brekerzand gebruikt in de top laag. Als je een hole stak, liep het zand er zo uit. Het vraagt veel aandacht, bemesting en water om die weer goed te krijgen, maar dat gaat lukken.'

Verder is in de eerste winter vooral veel oud blad en groen opgeruimd, waardoor de baan al heel anders oogt. Kuenen werkt ondertussen aan het opknappen van de gebouwen en andere verbeteringen. Zo heeft de golfbaan 100 lockers overgenomen van Welschap, die hier weer verhuurd worden. De werkzaamheden hebben ook hun weerslag op de beoordelingen. Waar De Biltse Duinen in 2018 gemiddeld een 6,1 kreeg op beoordelingsplatform Leading Courses, steeg dat in 2019 naar een 6,6 en vorig jaar zelfs naar een 7,5, waarbij de inbreng van de nieuwe eigenaren regelmatig genoemd wordt.

Eindelijk weer vuile handen

Dat De Jager de oud-greenkeeper van de twee is, betekent niet dat hij zich als enige over het baanonderhoud buigt. De Jager en Kuenen vullen elkaar eigenlijk op alle gebieden aan. Zo klust Kuenen veel aan de gebouwen, maar staat hij ook elke ochtend met de bladblazer in de hand om het terrein schoon te houden. 'Dat is een heel prettige combinatie', zegt De Jager. 'Gerdo is breed onderlegd en pakt elke klus aan. Hij wordt vanzelf ook greenkeeper. Ik buig me bijvoorbeeld over de meststoffen en graszaden omdat ik altijd greenkeeper geweest ben, maar dat vind ik ook leuk om te doen. De laatste jaren bij De Lage Vuursche liep ik als directeur met suède schoenen en een gestreken broek; nu heb ik weer vuile handen als ik achter de handgreenmaaier loop. Dat vind ik ook heerlijk.'

De handgreenmaaier waarmee hij werkt, is een Jacobsen Eclipse op accu, die tweedehands gekocht is. De Jager: 'Toen we hier kwamen, hadden we geen verlanglijstje, maar ik wilde de greens wel maaien met een handmaaier, omdat dat mooi presenteert. Verder hebben we een Jacobsen G-Plex, waarmee we de fairways maaien.' Met gripbanden eronder, want anders komt de maaimachine de heuvels niet op. In de schuur zien we verder wat handgereedschap, bladblazers, kettingzagen en bosmaaiers. En twee trekkers, waarvan er binnenkort één in de verkoop gaat. Het is duidelijk dat dit machinepakket vele malen kleiner is dan op andere golfbanen. Dat is een heel bewuste keuze. 'Met minimale middelen alles eruit zien te halen, dat is wat we hier doen', vat De Jager samen. 'Voor ons is het de kunst om daar heel nauwgezet mee om te gaan, zeker nu in coronatijd. We vinden het mooi om met het minimum aan machines die we hebben toch die baan goed te onderhouden. Op andere banen maken greenkeepers in oktober een verlanglijstje en wordt veel geld uitgegeven. Hier doen we dat niet. Met zo'n klein terrein als hier hebben die machines weinig uren op de teller staan. Als je het onderhoud van de machines goed bijhoudt, kun je er nog jaren mee door.'

Terug naar de basis

Ook wat betreft bemesting en graszaden is het verschil met andere banen duidelijk. Op De Biltse Duinen liggen greens met Dutch greensopbouw, die vooral uit roodzwenk en struisgras bestaan. Vanuit het oogpunt van duurzaamheid worden deze meer naar roodzwenk omgevormd. Op de twee slechte, gerenoveerde greens komt fijnbladig Engels raaigras om ze beter dicht te krijgen. Maaien doet De Jager immers toch niet onder de 6 mm. Voor bemesting ligt er een op het eerste gezicht kleine voorraad. De Jager: 'Dat is wel grappig om te zien. Op alle banen waar ik gewerkt heb, kwam in het voorjaar de bemesting met pallets vol binnen. Hier liggen negen zakjes voor een heel seizoen greenbemesting.'

Als er gespecialiseerde machines nodig zijn, bijvoorbeeld om door te zaaien of te prikken, worden deze gehuurd bij een aannemer. In tweeënhalve jaar tijd is dat op de fairways pas één keer gebeurd. 'Dat heeft natuurlijk ook met ons budget te maken', zegt De Jager. De eigenaren genieten er zichtbaar van om met minimale middelen en machines de baan toch in goede staat te houden. In het seizoen beginnen ze beiden om

acht uur 's ochtends met werken: een uur voor de opening van de baan, die nu later is dan voorheen. 'Daar hebben we bewust voor gekozen', legt Kuenen uit. 'Soms kwamen mensen hier om half 8 al spelen; er waren eigenlijk geen regels meer. Daarom hebben we gezegd: we gaan om 9 uur pas open. Met het onderhoud proberen wij dan de hele meute voor te zijn en dat lukt aardig.'

Medicijnkastje

Duurzaamheid speelt bij het zaaien en bemesten een kleine rol. De Jager vindt verduurzaming een goede ontwikkeling, maar is ook kritisch. 'Er is veel discussie over GEO en ik heb op De Lage Vuursche ook gemerkt dat het ontzettend veel tijd kost. En waar doe je het voor? Een schildje aan de muur. Ik vind het wel goed dat er rekening gehouden wordt met het milieu. Preventief elke maand spuiten moet je niet meer willen. Maar ik vind wel dat je een medicijnkastje moet hebben als het nodig is. Stel dat er een schimmel in de green zit, dan moet je iets kunnen doen; dat blijf ik vinden.' Zo kijkt hij ook naar het watergebruik. 'Je ziet banen met als motto "geel is het nieuwe groen", die de baan helemaal laten uitdrogen. Als wij dat doen, lopen de golfers hier de boel kapot, omdat het zo druk is. Daar moet je de baan voor behoeden.'

Klein, maar uitdagend

Bij onze ronde over de baan valt op dat het behoorlijk druk is. Natuurlijk profiteert ook De Biltse Duinen van nieuwe aanwas door de coronacrisis, maar volgens de eigenaren zat de golfbaan ook daarvoor in de lift. Met negen holes voor kort spel heeft De Biltse Duinen een aantrekkelijk concept voor jong en oud. Volgens De Jager speelde dit een grote rol bij de overname van de baan. 'Ouderen, van 70 tot 80 of zelfs 90+, kunnen hier nog precies een hele ronde maken in een uurtje tijd. En als Gerdo en ik de baan spelen, redden we dat zelfs binnen 40 minuten. Overal wordt steeds meer negen holes gespeeld.' Kuenen bevestigt dat: 'Als het een beetje droog weer is, zitten we de hele week vol, van 's ochtends vroeg tot 's avonds laat. Hier worden heel veel rondjes golf gespeeld. Door ouderen, maar in het weekend en na vier uur 's middags ook door jongeren. We hebben heel veel jeugd.' De Biltse Duinen is open voor zowel leden als greenfeespelers. 'Er wordt hier voor ongeveer 70 procent door leden gespeeld en 30 procent is greenfree, schat ik', aldus Kuenen. De golfclub heeft zo'n 250 spelende leden en daarnaast nog 750 leden zonder speelrecht. Veel leden zonder speelrecht zijn lid gebleven nadat ze op deze golfbaan hun GVB hadden gehaald. Een van de

twee professionals die al sinds de opening op deze baan spelen, heeft op deze locatie al duizenden mensen aan hun GVB geholpen. De baan heeft door de jaren heen een kleine aanpassing ondergaan. Bij de opening in 1987 telde De Biltse Duinen maar zes holes. Later is een par-4-hole opgesplitst in drie delen en is er één hole bij gelegd, waardoor er nu negen par-3-holes liggen. De Jager: 'De holes die na de opsplitsing zijn ontstaan, zijn niet de meest spectaculaire: 60 meter lang en spelen van tee naar green. Maar commercieel gezien is het beter om negen holes te hebben, dus laten we het zo.' De baan karakteriseert zich verder door de vele ondulaties – waaraan hij zijn naam aan dankt – en de smalle stroken. Daar zit hem volgens Kuenen ook de moeilijkheid. 'Alles hier is smal. We hebben drie holes van ongeveer 150 meter lang. Probeer dan maar eens bij een breedte van 10 meter rechtdoor te slaan. Dat blijft moeilijk.'

Fore!

Verder vallen de vele bomen op die rond en in de baan staan, van jonge eiken tot grove dennen van 100 jaar oud. Dat is bij het onderhoud nog weleens lastig, zegt De Jager. 'We hebben erg veel schaduw hier, waardoor de

Bij hole 9 is een van de bunkers uit veiligheidsoogpunt weggehaald.

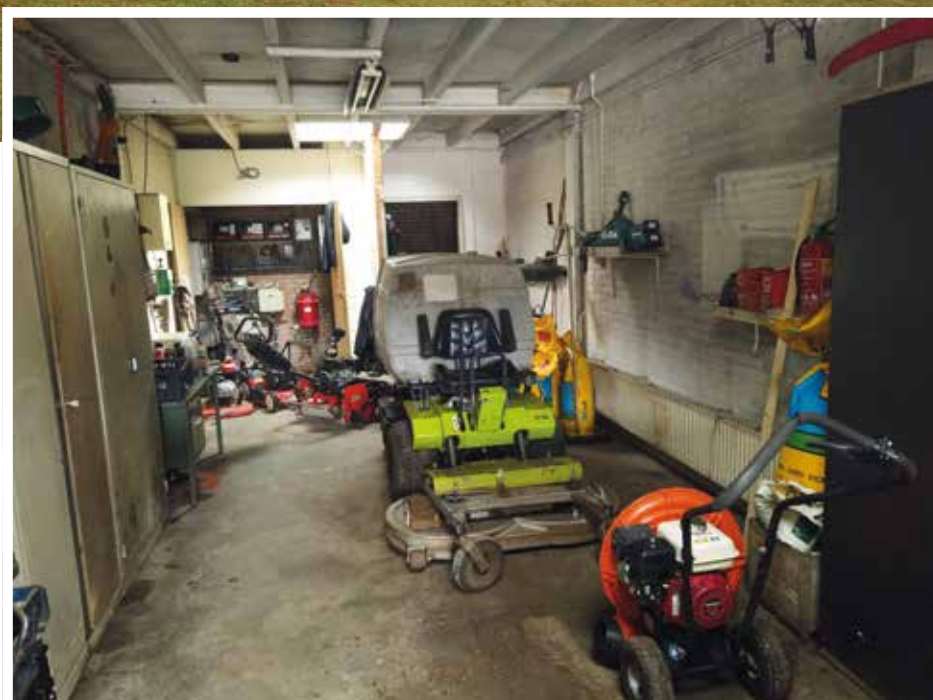
Zowel in als rond de baan staan veel bomen.

baan lang nat blijft. Maar bomen kappen kan eigenlijk niet vanwege de veiligheid. Dit is een klein terrein en je hoort hier veel *fore*. We hebben wel een dikke bomenrij weggehaald om wat meer licht te creëren, maar je kunt hier niet zomaar je gang gaan.' Ons bezoek valt midden in de winter en dus vallen de flatgebouwen op. De Jager is daar inmiddels aan gewend en het heeft volgens hem ook zijn charme. 'Ik zie dit als een stukje mini-Engeland. Daar heeft ook elk dorp zijn eigen golfbaan, soms midden in een woonwijk. Ons clubhuis is een Engelse pub. Die sfeer willen we juist vasthouden.'

Zo heeft Golfpark De Biltse Duinen wel meer bijzondere kenmerken. Een voorbeeld is de drivingrange. Deze dateert al van de opening en wordt nog altijd gebruikt. De range is bekleed met tapijt en loopt van twee kanten schuin naar beneden. In het midden ligt een transportbandje waarmee de ballen verzameld worden. Dit draait continu, zodat de spelers, net als op een bowlingbaan, op de automaat bij de afslagplaats voortdurend van nieuwe ballen voorzien worden.

Stevige basis

Na het 'puinruimen' na de overname, omschrij-

Geen grote loads vol machines, maar een garage

ven Kuenen en De Jager hun taak momenteel vooral als het 'bijhouden en stap voor stap mooier maken' van de baan. Grote investeringen doen ze nu niet, legt De Jager uit. 'Door het sluiten van de horeca missen we de helft van onze inkomsten. We willen alles vooral in stand houden en elke dag een stukje mooier maken.' Omdat de eigenaren meer hebben dan alleen een golfbaan, hebben ze een stevige basis. 'We verhuren op dit terrein een huis, twee appartementen en een kantoor. In de kelder zijn niet alleen kleedkamers, maar er zit ook fitness en de tennisbaan wordt door een leraar gehuurd. En er zijn twee pro's die de range van ons huren.

Daarmee hebben we een basisinkomen; dat is heel anders dan bijvoorbeeld alleen een negen holes met clubhuis. Voor ons is de horeca heel belangrijk. We hebben een terras met volledige vergunning. We zijn er niet alleen voor golfers, maar promoten ook de horeca: we hebben hier het mooiste terras van Bilthoven.'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!